Lieta Nr.1A12002117
Lietas arhīva Nr.1A-0021-17

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Krāslavā 2017.gada 28.jūnijā

Daugavpils tiesa
tiesnese I.Galeja
izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ sūdzību par Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumu Nr.N07-04-22.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2017.gada 2.maijā Daugavpils tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumu Nr.N07-04-22.

2017.gada 7.martā Krāslavas novada pašvaldības policijas vecākā kārtībniece Gaļina Kursīte sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu DD Nr.301358 (turpmāk – protokols), kurā konstatēja /adrese/ 2017.gada 7.martā plkst.9:00 konstatēja faktu, ka /pers. A/ nav nodrošinājis viņam piederošajam namīpašumam /adrese/ uzturēšanas kārtību, bet tieši fasādes kārtīgu izskatu un savlaicīgu krāsošanu, kā arī saimnieciskā ēka atrodas avārijas stāvoklī un apdraud personas drošību. Ar ko /pers. A/ pārkāpa Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 5.11.1.punktu.

Ar Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumu Nr.07-04-22 /pers. A/ tika uzlikts naudas sods 200 *euro* apmērā saskaņā ar Krāslavas novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" 5.11.1.apakšpunktu - par namīpašuma kārtīga izskata nenodrošināšu.

Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumā norādīts, ka 2017.gada 7.martā Krāslavas novada pašvaldības policijas vecākā kārtībniece Gaļina Kursīte sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.DD301358 uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese /dzīvesvietas adrese /, par to, ka /pers. A/ nav nodrošinājis viņam piederošajam namīpašumam, kas atrodas /adrese/ uzturēšanas kārtību, bet tieši fasādes kārtīgu izskatu un savlaicīgu krāsošanu, kā arī saimnieciskā ēka ir avārijas stāvoklī un apdraud personu drošību. Pārkāpums protokolā kvalificēts pēc Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas, un tajā esošu ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" 5.11.1.apakšpunkta.

Uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu 2017.gada 4.aprīlī nav ieradies. Par administratīvā pārkāpuma protokola izskatīšanas laiku un vietu /pers. A/ bija informēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa noteiktajā termiņā. No /pers. A/ nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Ņemot vērā to, ka /pers. A/ savlaicīgi ir paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 271.panta ceturto daļu, komisija nolēma lietu izskatīt bez /pers. A/ klātbūtnes.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pantu amatpersonai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, komisija secina, ka ar lietā esošajiem materiāliem ir pierādīts, ka /pers. A/ ir pārkāpis Krāslavas novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" 5.11.1.apakšpunkta nosacījumus.

/pers. A/ tiesā iesniegtajā sūdzībā norāda, ka sēdē, kurā viņš nav piedalījies, nolemts sodīt visus /adrese/ īpašniekus (trīs) ar naudas sodu 200 *euro* apmērā par to, ka neviens nav ieradies uz sēdi. Administratīvās komisijas lēmumu viņš saņēma tikai 2017.gada 19.aprīlī, kad pats sāka interesēties par vēstuli pastā, paziņojuma nebija, lai gan Administratīvas komisijas sēde notika 2017.gada 4.aprīlī.

Komisija, pieņemot lēmumu, pārkāpa 14.[1]panta noteikumus, jo iestāde, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti. Uzskata, ka sods ir neadekvāts. Viņš – /pers. A/, nepiekrīt, ka dzīvojamai ēkai konstrukcija atrodas avārijas stāvoklī, laika gaitā tā var ietekmēt citas dzīvojamās ēkas, radot veselībai un dzīvībai bīstamas situācijas. Netika konstatēts ar sertificēta būvinženiera atzinumu, ka dzīvojamās ēkas fasādes apdare un krāsojums ir sliktā vizuālā stāvoklī. Viņš pieļauj, ka, ilgstoši atrodoties atmosfēras nokrišņu un temperatūras svārstību ietekmē, konstrukcija ir mazliet bojāta, bet ēkām nav būtiski bojātas nesošās un norobežojošās konstrukcijas, kas apdraud cilvēku drošību, netiek ievērotas to uzturēšanai izvirzītās prasības un tām ir degradējoša ietekme.

Savukārt par amatpersonu, kura sastāda protokolu par dzīvojamās ēkas fasādes bojājumu konstatēšanu un krāsojuma vizuālo stāvokli, var norādīt, ka ir apšaubāma amatpersonas objektivitāte un kompetence būvnoteikumu pārkāpumu konstatēšanas gadījumos, lai konstatētu vai fasādē ir bojāts apmetums, krāsojums.

Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas, un tajā esošo ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" 5.11.1.punkts nosaka, ka namīpašumu fasāžu (tajā skaitā logu, durvju, balkonu, izkārtņu) žogu, vārtu, vārtiņu kārtīgs izskats un tīrība, to savlaicīga krāsošana (Krāslavas novada būvvaldes noteiktajā kārtībā) nepieļaujot, ka krāsojumā ir bojājumi, plaisas, izdrupumi vai apdares materiāla atslāņojumi, žogi un vārti laikus jāremontē, bet stipri bojātie jāatjauno vai jānojauc.

Savukārt likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" 3.panta 1.4-1 daļa satur deleģējumu pašvaldībai reglamentēt saistošos noteikumus, ka visi degradējošu, sagruvušu vai cilvēku drošību apdraudošu būvi apliek ar nekustamā īpašuma nodokļa likmi 3% apmērā, ja to ir noteikusi pašvaldība savos saistošajos noteikumos, kurus tā publicē līdz pirmstaksācijas gada 1.novembrim, no lielākās kadastrālās vērtības šajā gadījumā noteikumos nav noteikts, ka pašvaldība to ir noteikusi savos saistošajos noteikumos. Tas nozīmē, ka domei nav tiesību piemērot 3% nekustamā īpašuma nodokļa likmi, bet dome minētā noteikumu nepilnību nolēma atrisināt ar administratīvo sodu uzlikšanu, kas nav pieļaujams, jo iestāde piemērojot tiesību normas, apsver, vai

privātpersonai nelabvēlīgs administratīvais akts vai faktiskā rīcībā ir nepieciešami demogrāfiskā sabiedrība, lai aizsargātu citu privātpersonu tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību vai tikumību. Arī šajā gadījumā dzīvojamā ēka netika klasificēta kā vidi degradējoša būve, sagruvuša vai cilvēku drošību apdraudoša būve.

Lūdz atcelt minēto lēmumu un izbeigt lietvedību.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos materiālus, uzskata, ka /pers. A/ sūdzība apmierināma.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}panta septītā daļa noteic, ka tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus: 1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums; 2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā; 3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu; 4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību; 5) kāds administratīvais sods piemērojams personai (..).

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 7.pantu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā; lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9.panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Tādējādi administratīvās atbildības vienīgais pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas pārkāpumā. Pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja ir konstatēts konkrēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēts administratīvā pārkāpuma sastāvs: objekts - tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums; objektīvā puse, kas raksturo to, kā izdarīts administratīvais pārkāpums; subjekts - persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu; subjektīvā puse - vainojama darbība (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra spriedums lietā Nr. SKA-571/2006*).

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 246.pants noteic, ka par izdarīto administratīvo pārkāpumu pilnvarotā persona sastāda administratīvā pārkāpuma protokolu. Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 248.panta pirmajai daļai protokolā norādāma pārkāpuma būtība.

Vērtējot administratīvā pārkāpuma protokola juridisko dabu, Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka tas ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības. Faktiski šī amatpersona atzīst, ka ar protokolā konstatētajām darbībām persona ir izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Senāts secinājis, ka no vienas puses, tiesa, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu šajā lietā, izvērtē protokolā izteiktā atzinuma pamatotību, proti, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus) (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 25.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-157/2007 9.2.punktu*).

Tiesa secina, ka administratīvā pārkāpuma protokolā ir jābūt norādītam precīzam administratīvā pārkāpuma faktisko apstākļu aprakstam jeb pārkāpuma fabulai, par kuru persona tiek saukta pie administratīvās atbildības, kā arī minēto darbību juridiskajai kvalifikācijai. Tieši administratīvā pārkāpuma protokolā fiksētā pārkāpuma būtība un juridiskā kvalifikācija ir uzskatāma par sākotnējo apsūdzību un ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Tieši uz šī konstatējuma pamata tiek pieņemts sākotnējais lēmums par personas atzīšanu par vainīgu pārkāpuma izdarīšanā un tiek piemērots administratīvais sods. Visa turpmākā administratīvās lietas atkārtota izskatīšana sūdzības kārtībā, ko veic augstāka amatpersona un tiesa, saistās tikai ar sākotnējā lēmuma tiesiskuma un likumības pārbaudi.

2017.gada 7.marta Krāslavas novada pašvaldības policijas sastādītajā administratīvā pārkāpuma protokolā norādīts, ka /pers. A/ pārkāpa Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 5.11.1.punktu.

Ar Krāslavas novada domes 2008.gada 29.janvāra sēdes lēmumu apstiprināto Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas, un tajās esošo ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" (turpmāk - Krāslavas novada domes 2008.gada saistošie noteikumi Nr.3) 5.11.1.punkts paredz, ka namīpašumu, zemesgabalu u.c. teritoriju īpašniekiem, valdītājiem, pārvaldītājiem - pilnvarniekiem, lietotājiem, nomniekiem un dzīvokļu īpašnieku sabiedrībām savos objektos un tiem piegulošajās teritorijās jānodrošina: namīpašumu fasāžu (tajā skaitā logu, durvju, balkonu, izkārtņu) žogu, vārtu, vārtiņu kārtīgs izskats un tīrība, to savlaicīga krāsošana (Krāslavas novada būvvaldes noteiktajā kārtībā), nepieļaujot, ka krāsojumā ir bojājumi, plaisas, izdrupumi vai apdares materiāla atslāņojumi; žogi un vārti ir laikus jāremontē, bet stipri bojātie jāatjauno vai jānojauc.

Tādējādi tiesa secina, ka protokolā ir tikai atsauce uz Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 5.11.1.punktu, kurā nav paredzēta atbildība par minēto noteikumu pārkāpumu.

Savukārt atbildība par Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 pārkāpumu ir paredzēta minēto noteikumu 6.1.punktā - par noteikumos minēto prasību neievērošanu atbildīgajām personām tiek uzlikts administratīvais sods - fiziskajām personām līdz trīssimt piecdesmit *euro* (..).

Tātad protokolā nav norādīts, kādā Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 punktā ir paredzēta atbildība par /pers. A/ administratīvo pārkāpumu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pants noteic, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, un citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Vērtējot šo likuma normu kopumā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274.pantu, kurā noteikts institūcijas (amatpersonas) sastādītā lēmuma saturs, tiesa atzīst, ka gadījumā, ja institūcija konstatē, ka administratīvais pārkāpums ir izdarīts, lēmuma aprakstošajā daļā jānorāda faktisko un tiesisko apstākļu konstatējums. Par faktiskiem apstākļiem administratīvā pārkāpuma lietā saprot konstatētā pārkāpuma būtību (tā izdarīšanas laiks, vieta, izdarīšanas veids, sekas utt.), bet par tiesiskiem apstākļiem - pierādījumus, uz kuriem pamatoti secinājumi, un argumentus, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti.

Pārbaudot Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumu Nr.07-04-22, tiesa konstatē, ka institūcija pretēji Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274.panta otrās daļas 6.punkta prasībām sava lēmuma aprakstošajā daļā nav konstatējusi un nav aprakstījusi /pers. A/ nodarījumu, kas būtu atzīstams par administratīvo pārkāpumu. Lēmumā norādīts, ka attiecībā uz /pers. A/ ir sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, atreferēts tā saturs un secināts, ka /pers. A/ izdarīja pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas, un tajā esošu ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" 5.11.1.apakšpunktā.

Tiesa atzīst, ka no procesuālā viedokļa šādu institūcijas lēmumu nevar atzīt par tiesisku, jo tajā nav konstatēts /pers. A/ izdarītais pārkāpums, taču sods viņam uzlikts.

Tiesa norāda, ka soda noteikšanas pamats ir konkrēta administratīvā pārkāpuma izdarīšana. Administratīvo sodu var noteikt nevis par to, ka pret personu sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, bet gan par personas izdarītu administratīvo pārkāpumu. Šādos apstākļos secināms, ka lēmuma

aprakstošā daļa ir pretrunā ar rezolutīvo daļu – lēmuma aprakstošajā daļā administratīvais pārkāpums nav konstatēts, bet persona sodīta.

Ievērojot to, ka administratīvā pārkāpuma apraksts ir lēmuma par personas saukšanu pie administratīvās atbildības būtiska sastāvdaļa, kas atspoguļo institūcijas vai iestādes atzinumu par to, kādu administratīvo pārkāpumu persona ir izdarījusi, lēmumu, kurā šis apraksts nav sniegts, nevar atzīt par tiesisku un pamatotu. Nolēmuma atbilstība administratīvā pārkāpuma lietā Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 274.panta prasībām nozīmē, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietas, nolēmumā jākonstatē, kāds administratīvais pārkāpums izdarīts, jādod tā apraksts un jānorāda kvalifikācija. Tad jānorāda, ka par to sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, minot tā numuru un sastādīšanas laiku. Jāievēro, lai par pierādītiem atzītie lietas faktiskie apstākļi nepārsniedz administratīvā pārkāpuma protokolā norādītās robežas. Tad seko pie administratīvās atbildības saucamās personas attieksme pret protokolā aprakstīto pārkāpumu, jāatreferē šīs personas paskaidrojumi, jānorāda pierādījumi, kuri pārkāpumu apstiprina, jāvērtē pie administratīvās atbildības sauktās personas izvirzītās versijas utt.

Turklāt arī Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumā Nr.07-04-22, tāpat kā protokolā, nav norādīts, kādā Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 punktā ir paredzēta atbildība par /pers. A/ administratīvo pārkāpumu.

Ņemot vērā minētos secinājumus, tiesa uzskata, ka administratīvā pārkāpuma protokols un Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmums Nr.07-04-22 sastādīts ar būtiskiem procesuāliem pārkāpumiem, kas izraisa nolēmuma atcelšanu, tāpēc lietā pieņemtais lēmums ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama. Līdz ar to nav nepieciešams izvērtēt pārējos /pers. A/ sūdzībā norādītos argumentus.

Taču tiesa atzīst par nepamatotu /pers. A/ sūdzībā norādīto, ka viņam nebija paziņots par administratīvā pārkāpuma izskatīšanas laiku. Krāslavas novada pašvaldības policijas 2017.gada 7.marta administratīvā pārkāpuma protokolā DD Nr.301358 norādīts, ka administratīvās komisijas sēde notiks 2017.gada 4.aprīlī plkst.13.00 Rīgas ielā 51, Krāslavā. No administratīvā pārkāpuma protokola redzams, ka /pers. A/ ir saņēmis protokola eksemplāru, protokolam piekrita, un parakstījās administratīvā pārkāpuma protokolā.

Līdz ar to /pers. A/ bija zināms administratīvā pārkāpuma izskatīšanas laiks un vieta. Kā arī nepamatota ir /pers. A/ norāde, ka naudas sods viņam piemērots par neierašanos uz sēdi.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvajā pārkāpumu lietā un taisot spriedumu, atceļ lēmumu un izbeidz lietu.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu, 289.[13], 289.[18]pantu tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ sūdzību apmierināt.

Atcelt Krāslavas novada domes Administratīvās komisijas 2017.gada 4.aprīļa lēmumu Nr.07-04-22.

Izbeigt lietvedību par /pers. A/, personas kods /personas kods/, administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Krāslavas novada domes 2008.gada saistošo noteikumu Nr.3 "Krāslavas pilsētas teritorijas un Ezerkalna ciema teritorijas, un tajās esošo ēku un būvju uzturēšana, labiekārtošana un aizsardzība" 5.11.1.punktā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Galeja